

Jednotlivina (individuum) / Individuum (jednotlivina)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2013](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2013](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 29. 5. 2013
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 29. 5. 2013

Jednotlivina (individuum) / Individuum (jednotlivina)

Ze zkušenosti víme, že věci (skutečnosti) se nám „ukazují“ jako jednotlivé, a to i když se zároveň vždycky „ukazují“ spolu s jinými a tedy v určitých souvislostech. Tzv. „jednotlivost“ různých věcí (skutečností) je však také různá: některé souvislosti se nám jeví jako nahodilé, jiné jako naprosto nezbytné, a některé také jako více nebo méně pravděpodobné. Latinské slovo „individuum“ znamená to, co je „nedělitelné“. To může vést k četným nesnázím a omylům, neboť dříve nebo později zjistíme, že téměř všechno, co se jeví jako jednotlivé, lze dělit (např. rozbít na několik kusů). Ale ne vždy je výsledkem takového rozbití či rozdělení jen vznik několika dalších, menších „jednotlivin“, podobných té původní. Kámen nebo cihlu můžeme rozbít, a výsledkem je několik menších kamenů a nebo několik kusů cihly. Někdy opravdu potřebujeme několik menších kamenů, ale kusy cihel nám většinou k ničemu nejsou. Když však „rozbijeme“ (rozřežeme, rozsekáme) nějaký organismus, třeba strom nebo zvíře, výsledkem je cosi zcela odlišného, totiž záhuba či zničení onoho stromu nebo zvířete. Někdy i to může být užitečné, např. když řezník porcuje zabité zvíře na díly a na maso, ale tím není smazán onen zásadní výsledek, totiž uhynutí resp. zabití zvířete. V jistém smyslu i taková kýta je jednotlivina, ale je to zcela jiný druh jednotliviny než původní zvíře, ještě živé. Zvíře (jako ostatně téměř většina organismů) je „nedělitelné“ v tom smyslu, že není dělitelné bez zásadní ztráty, totiž živé integrity, jímž se zvíře jako celek vyznačovalo. Strom nebo zvíře jsou „celkem“; celek je nedělitelný v tom smyslu, že po rozdělení (rozsekání) přestává být celkem. To neznamena, že nemůže být rozbit, rozsekán na něco menšího. Ale zatímco kámen může být rozbit na menší kameny, organismus nemůže být rozsekán na menší organismy (výjimky jako schopnost regenerace rozsekaného nezmara zatím nechme stranou; malý kámen nikdy nedoroste na větší, pokud nejde o „růst“ krystalický).

(Písek, 130529-1.)